

21.9.2021

VN/898/2021
VN/898/2021-SM-19

PLM Puolustusministeriö

PLM lausuntopyyntö 9.9.2021 (dnro VN/898/2021-PLM-3)

Sisäministeriön lausunto asevelvollisuuslain 118 §:n ja siviilipalveluslain 79 §:n muuttamisesta

Puolustusministeriö on pyytänyt sisäministeriöltä lausuntoa otsikon asiassa. Sisäministeriön lausunnon antaa sisäministeriön rajavartio-osastona toimiva Rajavartiolaitoksen esikunta. Lausunnolla oleva ehdotus liittyy vireillä olevaan asevelvollisuuslain (1438/2007) muutoshankkeeseen (PLM001:00/2021).

Asevelvollisuuslain 118 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että jos henkilön osalta on tehty syyttäjän toimesta asevelvollisuudesta kieltäytymisen osalta päätös syyttämättä jättämisestä tai syytteen peruuttamisesta sen johdosta, että henkilö on jo kertaalleen tuomittu lainvoimaisesti asevelvollisuudesta kieltäytymisestä, syyte on tuomioistuimessa lainvoimaisesti hylätty tai asevelvollisuudesta kieltäytymisestä tuomittu on suorittanut kokonaan vankeusrangaistuksen taikka vankeusrangaistus on rauennut, häntä ei enää määrätä suorittamaan asevelvollisuuttaan rauhan aikana. Lisäksi voimassa olevan 4 momentin sisältö siirrettäisiin 2 momenttiin sellaisenaan.

Siviilipalveluslain (1446/2007) 79 §:n 1 momenttia muutettaisiin niin, että palvelukseen uudelleen määräämisessä huomioitaisiin aika, jonka siviilipalvelusvelvollinen on ollut siviilipalveluksesta kieltäytymisestä tai siviilipalvelusrikoksesta johtuvan tutkinnan vuoksi vapautensa menettäneenä. Palvelusaika luettaisiin siten, että yksi päivä vapaudenmenetystä vastaa kahta päivää siviilipalveluksessa. Lisäksi pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että jos siviilipalvelusvelvollinen on kieltäytynyt siviilipalveluksesta ja hänestä on tehty rikosilmoitus 74 §:ssä tarkoitetusta siviilipalveluksesta kieltäytymisestä, siviilipalvelusvelvollista ei enää määrättäisi suorittamaan siviilipalvelusvelvollisuuttaan rauhan aikana, jos rikosilmoitus on johtanut syyttämättäjättämisspäätökseen tai syytteen peruuttamiseen sen johdosta, että henkilö on jo kertaalleen tuomittu lainvoimaisesti siviilipalveluksesta kieltäytymisestä tai jos rikosilmoitus on johtanut syytteen hylkäämiseen lainvoimaisella tuomiolla.

Ehdotettujen muutosten tavoitteena on selventää asevelvollisuudesta ja siviilipalveluksesta kieltäytyneiden asemaa. Muutosten tarkoituksena on, ettei jo kertaalleen palveluksesta kieltäytymisestä tuomittuja määrättäisi enää uudelleen palvelukseen. Uudella sääntelyllä vältettäisiin *ne bis in idem* -periaatteen kannalta ongelmallinen palveluskierre tapauksissa, joissa asevelvollisuudesta tai siviilipalveluksesta kieltäytymisestä ei ole tuomittu rangaistusta. Ehdotettu muutos selkeyttäisi oikeustilaa, parantaisi asevelvollisten ja siviilipalvelusvelvollisten oikeusturvaa ja varmistaisi oikeuslaitoksen, Puolustusvoimien ja Siviilipalveluskeskuksen resurssien tarkoituksenmukaisen käytön.

Sisäministeriö pitää ehdotettuja muutoksia sekä niiden tavoitteita perusteltuina ja kannatettavina. Muilta osin sisäministeriöllä ei ole asiassa lausuttavaa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

295 480 171
358 295 480 171

916 044 635
+358 9 160 44635

kirjaamo@intermin.fi
www.intermin.fi

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikön sijainen, prikaatikenraali

Matti Sarasmaa

Asiantuntija, OTM

Noora Märijärvi

Jakelu PLM Puolustusministeriö

Tiedoksi SM HKO Hallinto- ja kehittämisosasto
SM RO Hassinen Markku
SM RO Oikeudellinen osasto
SM RO Raja- ja meriosasto
SM RO Henkilöstöosasto